

“Door Holocaustlessen persoonlijk te maken, pak je de aandacht van leerlingen”

Holocausteducatie is belangrijk, zeker nu antisemitisme toeneemt in de samenleving. Maar hoe behandel je zo'n gevoelig thema in de klas? Bert Jan Hartman, docent geschiedenis op het Greijdanus in Zwolle, vertelt hoe hij zijn lessen vormgeeft.

Waarom is het belangrijk om te leren over de Holocaust?

“Vrijheid, democratie en de rechtsstaat voelen voor velen van ons vanzelfsprekend, maar dat zijn ze niet. Ook nu zien we dat die waarden steeds meer onder druk staan. Dat probeer ik m'n leerlingen mee te geven, dat we zuinig moeten zijn op onze grondrechten. De Holocaust laat zien dat die zomaar uit je vingers kunnen glijpen.”

Hoe geef jij les over de Holocaust?

“In al m'n lessen probeer ik geschiedenis zo persoonlijk mogelijk te maken, ook als het gaat over de Holocaust. Bijvoorbeeld door een indrukwekkende foto te laten zien of verhalen te vertellen over kinderen die zijn gedeporteerd. Maar ook door leerlingen aan te sporen om in hun eigen woonplaats op zoek te gaan naar het oorlogsverleden. Door in te spelen op hun belevingswereld, krijg je de volle aandacht.”

Jullie organiseren elk jaar een Holocaust Memorial Day op school. Wat houdt dat in?

“Dat klopt. Het is een soort congresdag met lezingen en workshops, speciaal voor alle leerlingen van vwo 5. Door de jaren heen hebben we verschillende sprekers gehad, zoals Holocaust-overlevenden Jules Schelvis en Bloeme Evers-Emden, maar ook Bart Wallet,

hoogleraar Joodse Studies. Tijdens een workshop ging hij met leerlingen in gesprek over antisemitisme en hoe we dat kunnen tegengaan. Wallet, die in de adviesraad zit van de Nationaal Coördinator Antisemitismebestrijding (NCAB), vertelde de leerlingen dat hij hun input zou meenemen naar Den Haag. Je zag direct dat dat wat met hen deed; ze dachten actief mee, waren heel betrokken. Dat vond ik mooi om te zien.”

Wat voor reacties zie je nog meer bij leerlingen?

“Persoonlijke verhalen maken veel indruk. Leerlingen willen daar ook echt meer over weten. Opvallend genoeg komt dat vaak pas na afloop. Tijdens de workshop vinden veel leerlingen het spannend om hun hand op te steken, maar daarna zoeken veel van

hen de gastspreker op om vragen te stellen. Dan ontstaan er vaak mooie gesprekken.”

Heb je het ooit lastig gevonden om de Holocaust te bespreken in de klas?

“Ikzelf niet, maar ik hoor van collega's uit het land dat zij het soms ingewikkeld vinden. En dat snap ik, het is een gevoelig onderwerp. Maar juist daarom is het zo belangrijk om het te bespreken.”

Welke tip zou je andere docenten willen meegeven?

“Een goede voorbereiding helpt. Kondig bijvoorbeeld aan dat je de Holocaust gaat behandelen en neem het perspectief van leerlingen serieus. En als er discussie ontstaat, praat daar dan na de les samen over door. Dat is uiteindelijk het belangrijkste: met elkaar in gesprek blijven.”

Benieuwd naar al het lesmateriaal? Op www.leeroverdeholocaust.nl vind je alles op één plek, van gastlessen tot museumbezoek.

Derde werkconferentie Holocausteducatie

Op 25 maart 2026 vindt de derde werkconferentie Holocausteducatie plaats in Den Haag. Een middag met de nieuwste educatieve inzichten, workshops en een lezing van Adriaan van Dis.

Wilt u hierbij zijn?

Mail dan naar info@ncab.nl.